

СЛУЧИ СЕ ...

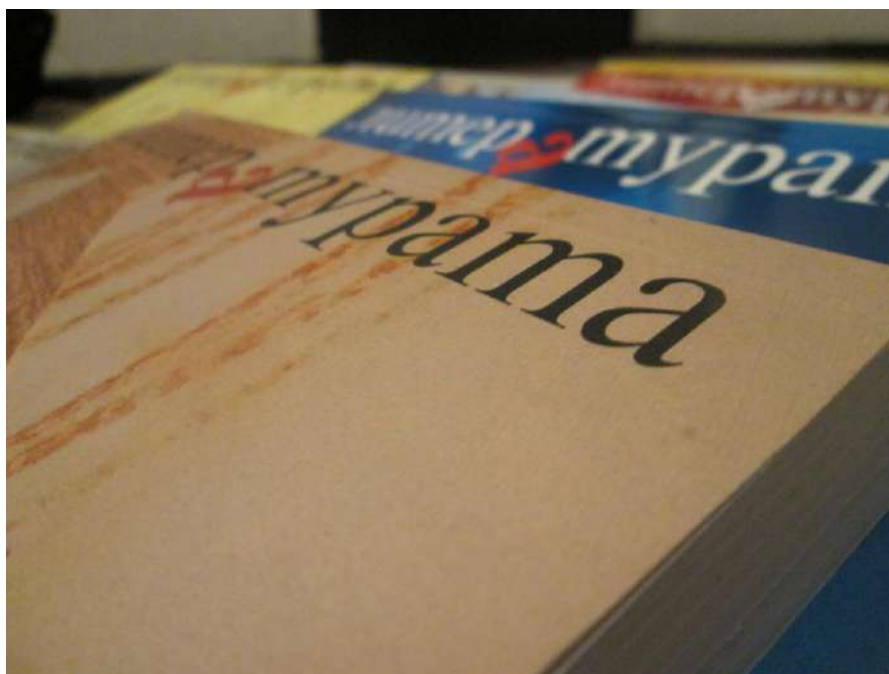
Сн. Людмила Миндова, Мария Пилева
Худ. оформление: Тая Дечева, Николай Генов

ПРЕДСТАВЯНЕ НА 17-ТИ БРОЙ НА СПИСАНИЕ „ЛИТЕРАТУРАТА“

Ванеса Андонова

Софийски университет „Св. Климент Охридски“

На дванадесети юни 2017 година в Алма матер се състоя представянето на новия седемнадесети брой на сп. „Литературата“, посветен на литературата за деца и юноши. Изданието, занимаващо се с литературна история и теория на Факултета по славянски филологии, следва линията на елитаризма в българската хуманитаристика и в частност – в литературознанието. „Литературата“ успява да отстоява себе си въпреки забързаното живеене на консуматорското общество от новото хилядолетие. За това през различните години заслуга имат редакторските екипи и сътрудниците, подпомогнали списанието. С благодарност към тях започна и новият главен редактор на сп. „Литературата“ – проф. Иван Иванов – преподавател по съвременна българска литература в Софийския университет.

сн. Надежда Стоянова

Проф. Светлана Стойчева – „помощникът в сянка при конструирането на броя“ – бе избрана да представи новата седемнадесета книжка на списанието. Тя е важна част

от неговата екзистенция не само защото има дългогодишна връзка с „Литературата“, но и защото е един от българските учени, които най-последователно се занимават с детска литература. Очертавайки развитието на списанието, Стойчева направи и паралелен прочит на онтогенезата на академичния интерес към битието на произведенията за подрастващи. Акцентът в уводните думи на проф. Светлана Стойчева падна върху плуралистичното отношение на обществото към тази по-специфична литературна област. По думите на Стойчева, научноизследователски афинитет към тази литература в България притежават предимно жени, които обаче, от своя страна, анализират текстове, създавани най-вече от мъже. За доказателство в тази посока послужи новият брой на списанието, в който има само два текста, писани от мъже, и то преводни – фрагменти от „Психоанализа на вълшебните приказки“ на Бруно Бетелхайм (в превод от Ангелина Даскалова) и „Как се правят детските книги“ на Браян Олдерсън (в превод от Радостин Желев). Списанието, вярно на традициите си, и през 2017 година продължава да разделя материалите си на чужди и на български, т.е. такива, които са създадени от наши литературоведи. В първата преводно-теоретична част на списанието се задава понятийният апарат, през който могат да бъдат четени текстовете от следващата го част. Двата раздела се взимопроникват благодарение на вътрешнотекстовата кореспонденция помежду им. Така седемнадесетата книжка на сп. „Литературата“ се превръща в своеобразна арена за дебат относно литературата (за деца). Може ли изобщо обаче да се говори за литература, която се създава само за деца? Този стар въпрос беше успешно наместен в актуалния за нашето съвремие дебат за фентъзи жанра. Подробно проблемът се разглежда в статията на Светлана Стойчева, поместена в броя на списанието – „За новите дрехи на литературата за деца“.

Със статия, включена в списанието, в дискусиата взе участие и д-р Юлия Йорданова. Разделяйки тематично броя, тя очерта няколко отделни групи текстове: такива, които са посветени на представата за детството и историчността на схващането; такива, които показват как се възприема детето днес – доколко тази литература, която по правило се създава за деца, е наистина детска; и такива, които се занимават с жанровата специфика на този тип литература.

Кой е авторът на детската книга? Творецът, създал текста; илюстраторът, изрисувал страниците, или дизайнерът, украсил книгата? Този проблем, предполагащ разнопосочни мнения, очертаха и Светлана Стойчева, и Юлия Йорданова. В контекста

на представянето на новия брой на сп. „Литературата“ обаче се стигна до извода, че детската книга е плод на колективен труд, в който всеки участващ има своя ценен принос. Йорданова експлицира и собствената си концепция за различието между т.нар. книги за възрастни и за подрастващи – общуването с детската книга не е самотно занимание, тя е интеракция между родителя и детето, затова и Юлия Йорданова нарече произведенията за деца „инструмент за инициация“. Фокусът на вниманието се съсредоточи и върху разликата между класика и канон. И двете говорещи изразиха мнение, че това разграничение е проблематично, но въпреки това битува едновременно в областта на детската литература и в областта на литературата за възрастни.

Така представянето на седемнадесетия брой на сп. „Литературата“ постави едни от най-важните проблеми, съпътстващи изобщо дискусиата за (детско-юношеската) литература – изкуствено ли е поставена границата между различните типове литератури? Чие творение е книгата? Какво е съотношението между класично и канонично с оглед на текстовете за подрастващи? Това са само част от въпросите, които по-подробно се разглеждат в статиите, събрани в броя на списанието. Разполагащи с известна каузална обвързаност, те общуват помежду си, като предполагат активна рационализация от страна на четящия, който се интересува от големия дебат за живота на детската литература.

Водещ на рубриката: Велимира Божилова